

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Наукова бібліотека

ЗВІТ-ПЛАН

роботи Наукової бібліотеки

Національного юридичного університету

імені Ярослава Мудрого

2020–2021 рр.

Харків

2021

ЗМІСТ

I. Вступ.....
II. Нове у роботі бібліотеки
III. Робота з комплектування та каталогізування.....
IV. Робота зі зберігання фонду та ресурсів.....
V. Науково-бібліографічна та інформаційна діяльність.....
VI. Обслуговування користувачів.....
VII. Культурно-просвітницька робота.....
VIII. Автоматизація бібліотечних процесів.....
IX. Науково-дослідна та науково-методична робота.....
X. Підвищення кваліфікації.....
XI. Управління бібліотекою.....
XII. Господарська робота.....
Додатки.....

I. ВСТУП

Для бібліотечної спільноти пандемія COVID-19 стала головним випробуванням 2020 року. Але, які б не були часи, Наукова бібліотека Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (далі – НБ НЮУ ім. Ярослава Мудрого) залишається вірною власним позиціям – максимальній відкритості для користувачі через сучасні ресурси, технології та оперативні засоби комунікації.

Завдяки здатності оперативно адаптуватися до змін в організації науково-освітньої діяльності Університету в забезпеченні навчальних і наукових потреб викладачів, студентів та науковців, НБ утримала кадровий склад, виконувала широкий спектр бібліотечно-інформаційних послуг і сервісів, переважно у дистанційному форматі. Зовнішні та внутрішні робочі комунікації, заходи здійснюються через сервіси віддаленого доступу Zoom, Googl Meet, Tims.

Місія

Задля інтегрування НЮУ ім. Ярослава Мудрого в світовий науково-освітній простір, розвитку інтелектуального потенціалу студентської та наукової спільноти НБ створює і розвиває середовище, ресурси через якісний інформаційний супровід, сервісність та сучасні комунікації.

Візія

НБ НЮУ ім. Ярослава Мудрого постійно прагне до самовдосконалення, практикує процесно-орієнтовані, інтелектуальні, комунікаційні, інноваційні підходи в інформаційному забезпеченні освітньо-наукової діяльності Університету.

Цінності

Особистість, її права та свободи;

Служіння інтересам університетської спільноти;

Відкритість, Доступність, Сервісність;

Креативність, Професіоналізм, Корпоративна солідарність, Відповідальність.

Головні складові діяльності

Продукт – Результат – Довгостроковий ефект – Формат спільної дії.

II. НОВЕ У РОБОТІ БІБЛІОТЕКИ

Президент України Володимир Зеленський, члени офісу Президента, керівництво Харківської ОДА 2 вересня 2020 р. відвідали Навчально-бібліотечний комплекс, ознайомилися з експозицією унікальних фондів рідкісних видань «Державний благоустрій у працях вчених-теоретиків Харківської правничої школи», побували у лабораторії з оцифрування раритетів.

Долучились до всеукраїнських проєктів у створенні: *карти партнерських хабів* «Дія. Цифрова освіта»¹ (Міністерство цифрової трансформації України); *бібліотечного онлайн-сервісу – Путівник бібліотеками України «Бібліотека для тебе – Library for you»*² веб та мобільна версія (ВГО УБА).

В умовах епідемії COVID-19 під час карантину НБ НЮУ ім. Ярослава Мудрого переглянула підходи, форми, засоби до надання нових електронних ресурсів, бібліотечних сервісів орієнтування користувачів у джерелах інформації та банках знань відповідно до профілю підготовки здобувачів вищої освіти.

1. Бібліотечне середовище адаптовано для віддаленої роботи з користувачами за допомогою популярних соціальних месенджерів та мереж (Viber, Telegram, WhatsApp, Zoom, Meet, Skype).

2. Удосконалено можливості використання хмарних технологій на базі Office 365, G-Suite (Google Docs, Meet та ін.), упроваджено онлайн-сервіс з документообігу для оперативного вирішення поточних та перспективних завдань діяльності бібліотеки в умовах карантину; використовувалися хмарні ресурси та сервіси Microsoft Office 365 для осучаснення процесів внутрішніх інформаційних комунікацій (хмарний документообіг, OneDrive, Teams, Sway, Forms та ін.). Проведено робочі наради з працівниками бібліотеки за допомогою Google Meet. Грамотно організований робочий мікроклімат стимулює обмін думками і генерацію нових ідей за допомогою взаємодії між учасникам.

¹ URL: <https://osvita.djia.gov.ua/hubs> (дата звернення: 22.01.2021).

² URL: <https://lib4you.org.ua/libraries/naukova-biblioteka-naczionalnogo-yurydychnogo-universitytetu-imeni-yaroslava-mudrogo> (дата звернення: 22.01.2021).

3. Застосовано Sites Google – спрощений безкоштовний хостинг на базі структурованої wiki. Використовувався як частина Google Apps, що дозволило за допомогою технології wiki зробити інформацію більш доступною для користувачів, які потребують її швидкої подачі.

4. Організовано *віддалену роботу на домашніх персональних комп'ютерах:*

– формування БД статей та БД «Праці вчених університету» у робочій програмі АБІС ІРБІС-64: аналітична обробка наукових журналів і збірників; введення наукових статей до БД (створення бібліографічного запису, визначення ключових слів на двох мовах (укр./рос.), індексування за УДК), поточна редакція;

– наповнення електронного архіву-репозитарію університету eNULAUR (у т. ч. самоархівування). Створенно веб-додаток до сервісу онлайн консультування «Як надіслати статтю до Електронного архіву-репозитарію», підключенно «онлайн-допомога» для віддаленої роботи на час карантину.

– розробка та впровадження нових електронних ресурсів, орієнтованих на дистанційне забезпечення науково-освітньої діяльності Університету, що створені за допомогою редактора «ВідеоМонтаж», програм «Фотографії», «Videoshow», платформи «Тільда», сервісів «Genially», «Crello», «Canva» та адаптовані для десктопних і мобільних веб-версій:

- мультимедійні лонгріди («Безсмертне слово поета як основа народної пісні і Державного Гімну України»³ до 205-річчя від дня народження українського композитора, автора Державного Гімну України М. М. Вербицького та Дня Державного Гімну України; «Перша Конституція України – Конституція Пилипа Орлика 1710 року»⁴ до 310-річчя прийняття; «Суворі уроки Чорнобиля»⁵ до дня пам'яті Чорнобильської катастрофи; «Ми народи об'єднаних націй, що об'єдналися за кращий світ»⁶ до 75-річчя з дня створення ООН та членства України в ООН);

- інфодайджести («Україна в політико-правовому просторі Ради Європи» до 25-річчя вступу України до Ради Європи⁷; «Декларація про державний суверенітет України –

³ URL: <http://bibliographicdepartment.tilda.ws/page9418767.html> (дата звернення: 22.01.2021).

⁴ URL: <http://scientificlibrary.tilda.ws/pylyporlyk> (дата звернення: 22.01.2021).

⁵ URL: <http://scientificlibrary.tilda.ws/chornobyl> (дата звернення: 22.01.2021).

⁶ URL: <http://bibliographicdepartment.tilda.ws/unitednations> (дата звернення: 22.01.2021).

⁷ URL: <http://bibliographicinformation.tilda.ws> (дата звернення: 22.01.2021).

новий відлік історії незалежності»⁸ до 30-річчя прийняття; «Монографії вчених Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого 2019 року»⁹;

- прес-кліпінг «Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого в публікаціях 2020 року»¹⁰;
- календар пам'ятних дат «Вчені-правознавці – ювіляри 2021 року»¹¹;
- інформаційний путівник «Наукова бібліотека Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого»¹²;
- інтерактивні плакати («Е-ресурси Наукової бібліотеки Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого»¹³; «Визначити індекс УДК самостійно»);
- віртуальна рекламна листівка «Професійний нетворкінг: як розширити мережу наукових контактів!

– актуалізація *Віртуальної довідкової служби «Бібліограф-онлайн»*¹⁴: тематичні пошуки в ЕК; формування списків літератури на замовлення; консультації з методики пошуку в ЕК, бібліографічного опису документів; визначення індексів УДК для наукових статей, електронна доставка документів (цілодобово). Зв'язок із користувачами підтримувався через телефони, Viber, sms-повідомлення, e-mail.

– діяльність і сервіси *Служби бібліометрії та наукометрії*:

- інформаційний пошук у базах Scopus, Web of Science та Google Scholar;
- вивчення, опрацювання наукометричних показників публікаційної активності вчених і наукових колективів Університету;
- визначення статистичних даних;
- дистанційне *індивідуальне консультування* з питань: реєстрації авторських профілів Publons, ORCID, Google Scholar та наповнення їх публікаціями;
- перевірка індексації журналів та публікацій у БД Scopus і Web of Science;
- тематичний пошуку інформації та підбір публікацій у Scopus і Web of Science тощо.

⁸ URL: http://bibliographicinformation.tilda.ws/deklaraciya_pro_derz_suverenitet?fbclid=IwAR2-teQR7BQ22xA9gonufYSelvtvXgc_BaWAvBjcsBEinAFcTF2a_aBPSXdc (дата звернення: 22.01.2021).

⁹ URL: https://drive.google.com/file/d/1HwyeKv2zftpHVPMK-WfrXP3_gGr-yYIP/view (дата звернення: 22.01.2021).

¹⁰ URL: http://scientificlibrary.tilda.ws/press-kliping?fbclid=IwAR2MjR3_PcR0LZ2xtm-yZf5bQnbLPQhO5CwKuLrtQG4hug8YVbcE1GekWz4 (дата звернення: 22.01.2021).

¹¹ URL: <http://scientificlibrary.tilda.ws/legalscholars> (дата звернення: 22.01.2021).

¹² URL: <https://sway.office.com/UDOf8sinB64FS4T6?ref=Link> (дата звернення: 22.01.2021).

¹³ URL: <https://view.genial.ly/5eea0d674826770d847e27c1/interactive-image-resursi-naukovoyi-biblioteki-nyuu-im-yaroslava-mudrogo-interaktivnij-plakat> (дата звернення: 22.01.2021).

¹⁴ URL: <https://sway.office.com/vUtTa02dwFX2WuYTC?ref=Link> (дата звернення: 22.01.2021).

Комунікація з науково-педагогічними працівниками Університету здійснюється через e-mail, телефони, Viber (група «Наукометрія для науковця»), sms-повідомлення, Messenger у Facebook (закрита група «Наукометрична граматика»).

5. Діяльність бібліотечного клубу «*Scientometrics Club*» з метою наукометричного просвітництва науковців:

- тренінги, дискусії, презентації («Google Scholar. Як створити та наповнювати профіль автора»; «Пошукові можливості платформи Web of Science, тематичний пошук статей, підбір журналу для майбутньої публікації»; «Scopus: пошук за автором, назвою публікації, журналу, організації»; «Авторські профілі PUBLONS, ORCID ID, KUDOS у підвищенні публікаційної активності науковця»)

- майстер-клас «Реєстрація і тематичний пошук в наукометричних базах Scopus і Web of Science».

6. Діяльність *Міні-студії з цифрової грамотності «#Cyfra_Library (Цифрова бібліотека)»*:

- інформаційні години з адаптації студентів 1 курсу у інформаційному середовищі Університету;

- інформаційно-бібліографічний коучинг «Бібліотека як інформаційно-пошукова система»;

- інформаційний консалтинг «Академічна доброчесність як основа успіху»; День інформації «Ресурси та інструменти веб-сайту Наукової бібліотеки Університету»;

- вебінар «Навички молодого дослідника» – онлайн презентація «Освітні сервіси Навчально-бібліотечного комплексу Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого».

7. Створено новий комплексний e-ресурс «*Інформаційна культура студента*», який презентує: *Національну онлайн-платформу з цифрової грамотності «Дія. Цифрова освіта»*; *віртуальний тур «Сходінками бібліотечного обслуговування»*; *інтерактивний плакат «Е-ресурси Наукової бібліотеки Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого»*; *презентацію «Електронний каталог Наукової бібліотеки: пошук в інтерактивному режимі»*.

8. Здійснено науково-бібліографічний супровід ювілейних видавничих проектів Університету, присвячених представникам харківської школи права: біобібліографічного видання «*Василь Якович Тацій (до 80-річчя від дня народження та 55-річчя науково-педагогічної і громадської діяльності)*» серії

«Біографія і бібліографія вчених-правознавців»; наукової монографії «Liber Amicorum. Вячеслав Комаров» (до 70-річчя від дня народження вченого).

9. Продовження роботи зі створення електронних копій раритетів історико-правової тематики, що вийшли друком у 19–20 ст. Застосовується *інноваційна технологія сканування за допомогою METIS EDS ALPHA* (сканер формату А3 для оцифрування книг і документів з обмеженим кутом розкриття) у формуванні нової бази «Законодавство України 1917–1945 рр.», яка розкриває зміст «Збірників узаконень та розпоряджень Робітниче-Селянського Уряду України».

10. НБ отримала новий книжковий безконтактний сканер ScanSnap SV600 (переваги у простоті сканування газет, журналів, документів або книг безпосередньо без обрізки або пошкодження) та комп'ютерне обладнання до нього від бізнесмена та мецената Романа Катеринчика (Харківський ІТ-Кластер). Розпочато поцифрування трьох рукописних видань: Даневский В. П. Уголовное право (Харків, 1891); Станиславский А. Г. Записки римского права (Харьков, 1861); Раевский А. А. Конспект по полицейскому праву. Общая часть (Харків, 1904).

11. НБ є осередком університетських комунікації та базою для проведення партнерських заходів різних рівнів, які **підвищують імідж бібліотеки як інформаційного центру обслуговування користувачів** (науково-практичні конференції, семінари, круглі столи, читання, дебати, відкриті лекції, зустрічі, дискусії, тренінги, майстер-класи, інтерактивні уроки, правові флешмоби тощо).

12. Під час карантину та вимушеного простою у бібліотеці змінено повсякденні функції і послуги, проведення культурно-просвітницьких заходів змістилося переважно у дистанційний формат:

- Всеукраїнський урок «Права людини у сучасному світі» пройшов за участю учнів та вчителів загальноосвітніх шкіл міст Запоріжжя, Кривого Рогу, Миколаєва, Сум, Харкова (Google Meet);

- VI-ті Харківські міжнародно-правові читання, присвячені пам'яті відомих професорів міжнародного права М. В. Яновського і В. С. Семенова «75 років Організації Об'єднаних Націй» (Zoom);

- онлайн-презентація проектів на облаштування нового коворкінг-простору та переобладнання читальної зали у центральному корпусі Університету;

- відеопрезентація курсантів Інституту підготовки юридичних кадрів для СБУ до Всеукраїнського флешмобу відеочитань поезії української поетеси Ліни Костенко та ін.

13. У практику діяльності бібліотеки з обслуговування студентів введено новий сервіс доставки книжок через «Нову пошту» (за власний рахунок читачів);

14. Щоденна робота бібліотеки у соціальних мережах (*Facebook, LinkedIn, Telegram, Instagram*), створення тематичних ілюстрації, щоб привернути увагу користувачів до бібліотечних фондів, цікавих заходів, творчих об'єднань; стати необхідним, привабливим, мобільним посередником в отриманні якісного цифрового контенту.

15. Університет та НБ утворюють інноваційний workspace й архітектурно-ландшафтні локації як вільні майданчики для генерації освітньо-наукових ідей. У Навчально-бібліотечному комплексі успішно діє коворкінг-майданчик для родинного читання «Читаємо разом».

16. Повністю завершено відбір і перевезення бібліотечних фондів книгосховища з приміщень старої бібліотеки до Навчально-бібліотечного комплексу Університету та остаточне розміщення книг на відповідних бібліотечних локаціях у читальних залах, абонементних, книгосховищах. Вилучено (списано) із загального бібліотечного фонду 12416 видань.

17. Підготовлено до тендерних закупівель інформацію для виготовлення нового стелажного обладнання (Лихачовська меблева фабрика).

18. Оформлено до тендерних закупівель інформацію на передплату газет і журналів 134 897,00 грн (Спільне підприємство «Видавництво "Меркурій"»).

19. Придбано та надано доступ до сервісу автоматичного оформлення бібліографічних посилань і створення списків використаних джерел Grafati.

20. Під час карантину з метою професійного зростання, самоосвіти, вивчення досвіду роботи інших бібліотек працівники бібліотеки взяли участь у 40 заходах з підвищення кваліфікації (вебінари, онлайн-семінарах, онлайн-лекції тощо), отримано 50 сертифікатів.

Плануємо у 2021 році.

1. Долучитися до акції "Читай_досягай!" і поділитися книгами, які формують свідомість і впливають на життя й професійний розвиток особистості (розказати про книги, які рекомендуєте прочитати друзям, студентам та колегам за допомогою соціальних мереж). Акція має продемонструвати взаємозв'язок між читанням та життєвими здобутками і заохотити читати більше книг, щоб досягати нових звершень!

2. Поширити екологічну складову у діяльності бібліотеки, як провайдера освіти для сталого розвитку через партнерство із Всеукраїнською громадською організацією «Жива планета» (рух "Зелені бібліотеки" в Україні).

3. Підготувати мультиресурс «Бібліотека книжкових відеооглядів "Скарбничка права Стародавньої Грузії"» (Грузія – всесвітня столиця книги 2021) (квітень; спільно з кафедрою історії держави і права України та зарубіжних країн).

4. Збільшити кількість та різновиди публікацій в інституційному репозитарії, проіндексованих Google Scholar; провести повний аудит платформи DSpace та серверу (налаштування, оптимізація, оновлення);

5. З метою підвищення конверсії бібліотечного сайту планується аудит його ресурсів та баз даних; підготовка нової версії сайту (оптимізація, мобільна версія, реєстрація у пошукових системах і системах індексації);

6. Активніше популяризувати е-каталог бібліотеки та його сервіси (перегляд користувачем заборгованості, е-замовлення книг, перереєстрація книг);

7. Створення та постійне оновлення інформації на наукометричній платформі бази Sites Google з метою реалізації «Наука у гаджетів» в рамках проекту «Смарт-бібліотека»;

8. Діяльність *Scientometrics Club* перевести в онлайн-формат через сервіси віддалено доступу Tims, Google Meet (відеолекторій, онлайн тренінги, онлайн консультування).

9. Продовження наповнення нової бази «Законодавство України 1917–1945 рр.» та представлення ресурсу на платформі Web-Ірбіс для онлайн доступу користувачів.

10. Розробку віртуальної екскурсії «Фондами рідкісних видань та раритетів Наукової бібліотеки».

11. У рамках науково-дослідних та організаційно-методичних заходів провести:

– *біо-бібліометричне дослідження* «Юридичні колекції дисертацій XIX – початку XX ст. з бібліотечних зібрань НБ НЮУ ім. Ярослава Мудрого»;

– *фондові та бібліографічні дослідження зі створення каталогу* «Особиста бібліотека академіка права, професора Василя Тація у фонді Наукової бібліотеки Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» серії «У подарунок Університету» (впродовж року);

– *професійний онлайн-Хакатон* «Рецепція бібліотечного досвіду: від ідеї до втілення» (березень, в Google Meet спільно з бібліотекою Полтавського юридичного інституту НЮУ ім. Ярослава Мудрого); *івент-хол* «Academic IQ. Академічна доброчесність та якість освіти» (травень; інформаційно-бібліографічний відділ спільно із Комісією з академічної етики НЮУ ім. Ярослава Мудрого);

– *круглий стіл* «Новий формат молодіжного читання: необхідність чи неминучість» (жовтень; відділ обслуговування спільно з Харківською обласною бібліотекою для юнацтва);

– *відкритий діалог* «Стратегічний менеджмент у бібліотеці: як побудувати ефективну систему залучення та розвитку персоналу» (листопад; спільно з кафедрою економічної теорії і соціально-психологічною лабораторією);

– *наради, професійні дискусії, бліц-презентації, тренінги, майстер-класи*: «Управління фондами бібліотечних зібрань та юридичних колекцій»; «Креативність, як щоденна робота»; «Ментор, креатор – провідники у світі бібліотечних інновацій» (впродовж року; спільно з Харківським обласним відділенням (філія) ВГО «Українська бібліотечна асоціація»).

III. РОБОТА З КОМПЛЕКТУВАННЯ ТА КАТАЛОГІЗУВАННЯ

Формування бібліотечного фонду

У зв'язку з карантинними заходами та вимушеним простоем НБ і видавництв, з якими працює Університет, зменшено основні показники щодо комплектування фондів.

Комплектування і доукомплектування фонду бібліотеки здійснювалося шляхом вивчення ринку видавничої продукції, попереднього замовлення на літературу за видавничими та книготорговими каталогами, засобами Internet, покажчиками, прайс-листами, на основі замовлень кафедр та структурованих підрозділів Університету, online комплектування.

У 2020 році бібліотека співпрацювала з спеціалізованими видавництвами, серед яких: видавництва «Право», «Фенікс», «Ранок», «Фоліо», «Юридична думка», ВТО «Ін-Юре», СП «Юрінком Інтер», ТОВ «Знання» та ін.

У зв'язку із масштабним списанням застарілих підручників за різними галузями права відбулося значне зменшення загального бібліотечного фонду. **На 01.01.2021 рвилучено 12416 видань; надійшло – 7698 прим.; загальний фонд складає 1427416 од. зберігання.**

На комплектування у 2020 році було витрачено 405480,00 грн, передплату періодичних видань – 134897,00 грн.

У 2020 році бібліотека отримала *в подарунок 3165 книг* на загальну суму **296838,00 грн.**

Наступного 2021 року плануємо поповнити фонд на 8000 прим.; підготовлено інформацію та пропозиції до тендерних закупівель книжкових видань на загальну суму близько 800 тис.

Науково-технічна обробка документів та формування Електронного каталогу (ЕК)

ЕК є основним інформаційно-пошуковий засобом отримання інформації. За рік загальний обсяг ЕК поповнився 17 400 новими записами, у т.ч. *введено 4150 бібліографічних записів на нові надходження, відредаговано – 123624*

документа. Загальний обсяг ЕК – 630 000 записів, містить посилання на 6 237 повнотекстових документів.

IV. РОБОТА ЗІ ЗБЕРІГАННЯ ФОНДІВ ТА РЕСУРСІВ

У 2020 р. відділом зберігання фондів та ресурсів:

– завершено відбір і перевезення бібліотечних фондів книгосховища з приміщень старої бібліотеки до Навчально-бібліотечного комплексу Університету;

– проводиться релокалізація бібліотечних фондів, їх оптимізація та остаточне розміщення книг на відповідних бібліотечних локаціях у читальних залах, абонементних, книгосховищах НБК;

– ретрокаталогізація рідкісних періодичних та продовжуваних видань;

– здійснюються заходи із відбору, систематизації та формування тематичних колекцій, окремих масивів книг у фонді рідкісних видань бібліотеки: «Бібліотека академіка права Володимира Сташиса», «Праці теоретиків Харківської правничої школи», «Колекція історико-правових видань 1945–1991 рр.», «Харків і харків'яни» та ін.;

– продовження роботи зі створення електронних копій раритетів історико-правової тематики, що вийшли друком у 19–20 ст. Розпочато поцифрування рукописних видань: Даневский В. П. Уголовное право (Харків, 1891); Станиславский А. Г. Записки римского права (Харьков, 1861); Раевский А. А. Конспект по полицейскому праву. Общая часть (Харків, 1904);

– формування ресурсу «Автореферати дисертацій у фондах Наукової бібліотеки» та нової бази «Законодавство України 1917–1945 рр.», яка розкриває зміст «Збірників узаконень та розпоряджень Робітничо-Селянського Уряду України».

– *екскурсійна промодіяльність*: з рідкісними фондами та раритетами бібліотеки ознайомилися гості Університету – 29 делегацій, курсанти, школярі, випускних харківських шкіл тощо. Зокрема, для провідних українських і зарубіжних цивілістів – учасників XVIII Міжнародної науково-практичної

конференції, присвяченій 98-й річниці з дня народження проф., д-ра юрид. наук В. П. Маслова організована експозиція рідкісних видань XVIII – XX ст. з розвитку інститутів цивільного права; групі американських адвокатів представлено перегляд вітчизняних та іноземних видань з історії розвитку світової адвокатури.

– проведення палітурних робіт: відремонтовано та переплетено 500 видань.

Плануємо у 2021 р.

1. З метою регламентації статусу бібліотечного фонду рідкісних видань та рукописів планується розпочати паспортизацію колекцій «Стародруки», «Праці теоретиків Харківської правничої школи».

2. Формування колекцій видань з персональних бібліотек академіків Василя Тація, Анатолія Гетьмана та ін.

3. Розробку віртуальної екскурсії «Фондами рідкісних видань та раритетів Наукової бібліотеки».

4. Біо-бібліометричне дослідження «Юридичні дисертації, захищені у Харківському університеті в XIX – початку XX століть» з метою вивчення та виявлення розвитку дисертаційного правового поля минулих століть».

V. НАУКОВО-БІБЛІОГРАФІЧНА ТА ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Стратегія бібліотеки – розвиток дистанційних сервісів та послуг з метою інформаційно-бібліографічної підтримки освітньої та науково-дослідної діяльності Університету в умовах епідемії COVID-19.

Пріоритетні напрями діяльності у 2020 р.:

– інформаційно-бібліографічне забезпечення дистанційного навчання студентів, освітньо-професійних та наукових потреб викладачів і науковців Університету;

– дистанційне довідково-консультативне обслуговування споживачів інформації;

– аналітико-синтетична обробка документного фонду; моніторинг наукометричних показників публікаційної активності вчених і наукових колективів Університету в базах Scopus та Web of Science з домашніх персональних комп'ютерів;

– організація та проведення інформаційно-бібліографічних заходів з наукометричного просвітництва і цифрової грамотності науковців й студентів: діяльність клубу «Scientometrics Club» та міні-студії «Cyfra_Library»;

– самоосвіта, вивчення досвіду роботи інших бібліотек, ознайомлення з хмарними платформами для проведення онлайн-заходів тощо.

Формування електронних ресурсів бібліотеки

База даних (БД) статей Електронного каталогу (ЕК): загальний обсяг 412551 аналітичних бібліографічних записів, що складає 65,5 % об'єму ЕК (поповнюється щодня). За поточний рік введено 12293 записи на статті з тематичних збірників, матеріалів конференцій, колективних монографій, наукових журналів тощо; проіндексовано за Універсальною десятковою класифікацією (УДК) 9500 документів.

БД «Праці вчених Університету» відображає публікації науково-педагогічних працівників, аспірантів, співробітників вишу, обліковує публікаційну активність вчених, їх наукометричні показники в міжнародних наукометричних базах, у т. ч. Scopus та Web of Science. Загальний обсяг БД: 17 400 бібліографічних записів (наповнення здійснюється щодня). За поточний рік введено 1274 публікацій вчених, у т. ч. проіндексованих у Scopus – 47 (43 без статей, які припинили індексування) та у Web of Science – 97 (83 без статей, які припинили індексування).

Поточне редагування «Авторитетного файлу викладачів Університету» БД «Індивідуальні автори» АБІС «ІРБІС»: внесення URL-адрес авторських профілів Publons, Scopus, ORCID, Google Scholar (257), записів Індекс Хірша та кількість цитувань (120); довідників «Ключові слова», «Персоналії» – 8780 записів.

В умовах пандемії COVID-19 під час карантину організовано віддалену роботу на домашніх персональних комп'ютерах у робочій програмі АБІС

ІРБІС-64 з формування БД статей та «Праці вчених університету»: аналітична обробка наукових журналів і збірників; введення наукових статей до БД (створення бібліографічного запису, визначення ключових слів на двох мовах (укр./рос.), індексування за УДК), поточна редакція.

Формування *електронного архіву-репозитарію університету* – *eNULAU*R: підготовка бібліографічних метаданих на 1300 е-документів.

Долучились до всеукраїнських проєктів у створенні: *бібліотечного онлайн-сервісу – Путівник бібліотеками України «Бібліотека для тебе – Library for you»*¹⁵ (веб та мобільна версія), який орієнтує щодо бібліотек у всіх населених пунктах України та надає інформацію про бібліотечні послуги, що дозволить кожному мешканцю України та її гостю обрати бібліотеку відповідно до його потреб (ВГО УБА); *карти партнерських хабів «Дія. Цифрова освіта»*¹⁶, щоб українці дізналися про освітні можливості у своєму населеному пункті (Міністерство цифрової трансформації України). Здійснено популяризацію цих проєктів, консультування та навчання користувачів як використовувати нові онлайн-сервіси у підвищенні своєї цифрової грамотності.

У *Вікіпедії: вільній енциклопедії* розміщено нову редакцію статті «Наукова бібліотека Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого».

Продовжено участь в *регіональних корпоративних проєктах бібліотек м. Харкова* з формування БД: «Соціальні комунікації: зведений каталог надходжень до бібліотек Харкова», «Зведений каталог періодичних видань, що надійшли до провідних бібліотек м. Харкова», «Метабібліографія Харківщини» (ХДНБ ім. В. Г. Короленка)¹⁷. Необхідна інформація надавалась до відповідних БД впродовж року.

Нові електронні бібліотечно-інформаційні ресурси

Веб-ресурси розроблено із застосуванням різних форм візуальної комунікації, технологічних прийомів подання мультимедійного контенту й мистецьких методів впливу на увагу користувача, серед яких редактор

¹⁵ URL: <https://lib4you.org.ua/libraries/naukova-biblioteka-nacjonalnogo-yurydychnogo-universytetu-imeni-yaroslava-mudrogo> (дата звернення: 22.01.2021).

¹⁶ URL: <https://osvita.djia.gov.ua/hubs> (дата звернення: 22.01.2021).

¹⁷ URL: <http://korolenko.kharkov.com/bazy-dannyh.html> (дата звернення: 22.01.2021).

«ВідеоМонтаж», програма «Фотографії», платформа «Тільда», сервіси «Genially», «Crello» та «Canva»:

– *мультимедійні лонгріди* (4): «Безсмертне слово поета як основа народної пісні і Державного Гімну України»¹⁸ до 205-річчя від дня народження українського композитора, автора Державного Гімну України М. М. Вербицького (4.03.1815–1870) та Дня Державного Гімну України (10.03); «Перша Конституція України – Конституція Пилипа Орлика 1710 року»¹⁹ до 310-річчя прийняття (16.04.1710); «Суворі уроки Чорнобиля»²⁰ до дня пам'яті Чорнобильської катастрофи (26.04); «Ми народи об'єднаних націй, що об'єдналися за кращий світ»²¹ до 75-річчя з дня створення ООН та членства України в ООН (24.10.1945);

– *інформдайджести* (2): «Україна в політико-правовому просторі Ради Європи» до 25-річчя вступу України до Ради Європи²² (09.11.1995); «Декларація про державний суверенітет України – новий відлік історії незалежності»²³ до 30-річчя прийняття (16.07.1990).

Щорічні електронні інформаційні ресурси:

– *календар пам'ятних дат* «Вчені-правознавці – ювіляри 2021 року»²⁴ (до Дня юриста);

– *прес-кліпінг* «Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого в публікаціях 2020 року»²⁵ (до Дня університету);

– *інформаційний дайджест* «Монографії вчених Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого 2019 року»²⁶ (до Дня науки);

– *бюлетень нових надходжень* – інформація про нові надходження до фонду бібліотеки 6 разів на рік.

Створення бібліографічної продукції

¹⁸ URL: <http://bibliographicdepartment.tilda.ws/page9418767.html> (дата звернення: 22.01.2021).

¹⁹ URL: <http://scientificlibrary.tilda.ws/pylyporlyk> (дата звернення: 22.01.2021).

²⁰ URL: <http://scientificlibrary.tilda.ws/chornobyl> (дата звернення: 22.01.2021).

²¹ URL: <http://bibliographicdepartment.tilda.ws/unitednations> (дата звернення: 22.01.2021).

²² URL: <http://bibliographicinformation.tilda.ws> (дата звернення: 22.01.2021).

²³ URL: http://bibliographicinformation.tilda.ws/deklaraciya_pro_derz_suverenitet?fbclid=IwAR2-teQR7BQ22xA9gonufYSelvXgc_BaWAvBjcsBEinAFcTF2a_aBPSXdc (дата звернення: 22.01.2021).

²⁴ URL: <http://scientificlibrary.tilda.ws/legalscholars> (дата звернення: 22.01.2021).

²⁵ URL: http://scientificlibrary.tilda.ws/press-kliping?fbclid=IwAR2MjR3_PcR0LZ2xtm-yZf5bQnbLPQhO5CwKuLrtQG4hug8YBcE1GekWz4 (дата звернення: 22.01.2021).

²⁶ URL: https://drive.google.com/file/d/1HwyeKv2zftpHVPМК-WfrXP3_gGr-yYIP/view (дата звернення: 22.01.2021).

Здійснено науково-бібліографічний супровід ювілейних видавничих проектів Університету, присвячених представникам харківської школи права: біобібліографічного видання *«Василь Якович Тацій (до 80-річчя від дня народження та 55-річчя науково-педагогічної і громадської діяльності)»* серії «Біографія і бібліографія вчених-правознавців»; наукової монографії *«Liber Amicorum Вячеслав Комаров»* (до 70-річчя від дня народження вченого).

Зібрано, систематизовано і доповнено інформацію за 2020 рік до електронного бібліографічного покажчика *«Вчені, співробітники та студенти Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого – кавалери і лауреати державних нагород, національних та регіональних премій, конкурсів»*.

Підготовлено списки рекомендованої літератури:

– до першого в Східній Європі практичного курсу з європейського корпоративного управління та судових спорів *«Бізнес, корпорації та права людини»*, організованого спільно Суддею Європейського Суду з прав людини від Португалії Пауло Пінто де Альбукерке та НЮУ ім. Ярослава Мудрого (1);

– до сертифікатної програми *«Майстерність адвоката»* Асоціації випускників НЮУ ім. Ярослава Мудрого спільно з кафедрою адвокатури Університету та Радою адвокатів Харківської області та представниками провідних юридичних фірм (14);

– до нової навчальної дисципліни *«Історія культури України»* кафедри історії держави і права України та зарубіжних країн (1);

– для слухачів *Школи професійної майстерності* Інституту післядипломної освіти (2).

Довідкове обслуговування

В умовах пандемії COVID-19, під час карантину (вимушеного простою бібліотеки) робота була спрямована на дистанційні онлайн сервіси для віддалених користувачів. Цілодобово працювала *віртуальна довідкова служба «Бібліограф-онлайн»*²⁷: здійснювалися тематичні пошуки в ЕК; формувалися списки літератури на замовлення; надавалися консультації з

²⁷ URL: <https://sway.office.com/vUtTa02dwFX2WyTC?ref=Link> (дата звернення: 18.12.2020).

методики пошуку в ЕК, бібліографічного опису документів; визначалися індекси УДК для наукових статей. Діяла електронна доставка документів. Зв'язок із користувачами підтримувався через телефони, Viber, sms-повідомлення, e-mail.

За поточний рік довідково-консультативною службою чергового бібліографа виконано: 14000 довідок, з них: тематичних – 10000; в автоматизованому режимі – 14000. Віртуальною довідковою службою здійснено 2000 довідок.

Інформаційно-бібліографічне забезпечення освітньо-наукової діяльності Університету

Відповідно до напрямів освітньо-наукової та культурно-просвітницької діяльності Університету впродовж року здійснювалось оперативне інформаційно-бібліографічне обслуговування науково-педагогічних працівників, аспірантів і студентів. В режимі вибіркового розповсюдження інформації (BPI) проінформовано 70 абонентів за 102 темами; в режимі диференційного обслуговування керівництва (ДОК) – 12 абонентів за 22 темами.

Важливий та відповідальний напрям у діяльності бібліотеки – це вивчення та опрацювання наукометричних показників учених і наукових колективів Університету. Служба бібліометрії та наукометрії проводить науково-аналітичну, моніторингову роботу із застосуванням наукометричних інструментів визначення статистичних показників наукових досліджень учених; здійснює інформаційно-пошукову діяльність в базах Scopus, Web of Science та Google Scholar; систематизує публікації науковців; оприлюднює дані на сайті бібліотеки; веде консультативну роботу; підтримує зв'язок з технічними службами Scopus та Web of Science з питань додавання або видалення публікацій у профіль Університету та авторські профілі учених (60 запитів) тощо. П'ятирічний досвід діяльності підтверджує її ефективність у процесах бібліометричної підтримки публікаційної активності вчених Університету.

Створено та постійно оновлюється е-ресурс «Бібліометричні профілі науковців Університету», який містить посилання на ORCID вченого,

авторські профілі в БД Scopus, Web of Science (WoS), пошуковій системі Google Scholar, реєстрі «Науковці України» (інформаційного порталу «Наука України: доступ до знань»).

Щомісяця на сайті бібліотеки подається інформація *«Публікації вчених НЮУ ім. Ярослава Мудрого проіндексовані в міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science»*.

З метою організації та проведення інформаційно-бібліографічних заходів з наукометричного просвітництва створено та функціонує клуб *«Scientometrics Club»*. В межах його діяльності пройшли:

– *тренінги для науковців, які супроводжувалися презентаціями та дискусіями учасників: «Google Scholar. Як створити та наповнювати профіль автора»; «Пошукові можливості платформи Web of Science, тематичний пошук статей, підбір журналу для майбутньої публікації»; «Scopus: пошук за автором, назвою публікації, журналу, організації»; «Авторські профілі PUBLONS, ORCID ID, KUDOS у підвищенні публікаційної активності науковця» (лютий);*

– *майстер-клас «Реєстрація і тематичний пошук в наукометричних базах Scopus і Web of Science» для студентів Школи філософії (березень);*

– *індивідуальне консультування науково-педагогічних працівників Університету з питань: реєстрації авторських профілів Publons, ORCID, Google Scholar та наповнення їх публікаціями; перевірки індексації журналів та публікацій у БД Scopus і Web of Science; тематичного пошуку інформації та підбору публікацій у Scopus і Web of Science; можливостей систематизації знайдених публікацій у Scopus і Web of Science за допомогою референс-менеджерів ENDNOTE і Mendeley; реєстрації профілю журналу «Філософія права і загальна теорія права» в Google Scholar. Впродовж року надано 1110 індивідуальних консультацій (очно та дистанційно);*

– *дистанційно через телефони, Viber, sms-повідомлення, Messenger у Facebook, e-mail надіслано 414 інформаційних повідомлень викладачам, науковцям, аспірантам з питань їх публікаційної активності та цитованості;*

– на сайті бібліотеки створено *новий електронний ресурс «Наукометрія. Бібліометрія»*, який включає інформацію про наукометричні БД, презентаційні матеріали, бібліометричні профілі науковців Університету, Календар заходів з наукометричного просвітництва тощо.

Серед інформаційно-бібліографічних та просвітницьких заходів:

– участь у проведенні вебінару від проректора з наукової роботи проф. А. П. Гетьмана «Навички молодого дослідника». Відбулася онлайн презентація на тему: «Навчальні сервіси Навчально-бібліотечного комплексу Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» (27.10.2020);

– підготовлено *віртуальну рекламну листівку «Професійний нетворкінг: як розширити мережу наукових контактів!»*;

– *інформаційний плакат «Визначити індекс УДК самостійно»* для викладачів, науковців, аспірантів та студентів, які стикаються з проблемою визначення індексу Універсальної десятикової класифікації (УДК) до своїх наукових праць.

Важливою ланкою діяльності є представлення бібліотеки та її ресурсів у соціальних мережах *Facebook* (2506 підписчиків), *LinkedIn* (593 користувачів). Щоденна робота у соціальних мережах дозволяє привернути увагу користувачів до бібліотечних фондів, цікавих заходів, творчих об'єднань; стати необхідним, привабливим, мобільним посередником в отриманні якісного цифрового контенту. Для комунікації з науково-педагогічними працівниками Університету з питань наукометричного просвітництва у *Facebook* створено закриту групу «Наукометрична грамати́ка» (81 учасник) та створено групу у *Viber* «Наукометрія для науковця» (розміщено 130 повідомлень).

Формування інформаційної культури та цифрових компетенцій

На веб-сайті бібліотеки створено новий *e-ресурс «Інформаційна культура студента»*, яка презентує: *Національну онлайн-платформу з цифрової грамотності «Дія. Цифрова освіта»*; *віртуальний тур*

«Сходінками бібліотечного обслуговування» ; *інтерактивний плакат* «Е-ресурси Наукової бібліотеки Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого»; *слайд-презентацію* «Електронний каталог Наукової бібліотеки: пошук в інтерактивному режимі».

Розпочала діяльність *Міні-студія з цифрової грамотності* «#Cyfra_Library (Цифрова бібліотека)». Мета створення – активізація діяльності студентів у системі інформаційних комунікацій, підвищення рівня їх інформаційної культури, оволодіння навичками систематизації і структуризації інформації, формування умінь задовольняти власні інформаційні запити.

У січні–лютому, вересні проведено:

– *інформаційні години* з адаптації курсантів 1 курсу Інституту підготовки юридичних кадрів для СБУ у інформаційному середовищі Університету;

– *інформаційно-бібліографічний коучинг* «Бібліотека як інформаційно-пошукова система» з отримання навичок самостійного пошуку необхідних матеріалів, орієнтування в інформаційних масивах, вмінь працювати з різними джерелами інформації (1 курс Ін-ту підгот. юрид. кадрів для СБУ);

– *інформаційний консалтинг* «Академічна доброчесність як основа успіху»;

– *День інформації* «Ресурси та інструменти веб-сайту Наукової бібліотеки Університету» (3 курс ф-ту адвокатури): *презентація* «Можливості Національної освітньої платформи з цифрової грамотності "Дія: Цифрова освіта"»; *бібліомікс* «Інформаційні ресурси бібліотеки Університету»; *слайд-презентація* «Електронний каталог Наукової бібліотеки: пошук в інтерактивному режимі»; *коучинг* «Slide Share».

Плануємо у 2021 р.

1. Формування БД ЕК «Картотека статей» і «Праці вчених університету»: ввести 12000 бібліографічних записів; здійснити

систематизацію за УДК 10000 записів на статті. Поточне редагування довідників та авторитетного файлу ЕК.

2. *Довідково-консультативна служба чергового бібліографа та служба бібліометрії та наукометрії*: виконати 17000 довідок та консультацій (щоденно)

3. *Бібліограф-online та online-консультант*: виконати 2000 віртуальних довідок.

4. Інформаційне обслуговування науковців: ДОК – 12 абонентів за 22 темами; ВРІ – 70 абонента за 102 темами.

5. *Служба бібліометрії та наукометрії*: моніторинг наукометричних показників публікаційної активності учених і наукових колективів Університету в БД Scopus, Web of Science, системі Google Scholar; пошук, систематизація та оприлюднення на сайті бібліотеки бібліометричних та наукометричних показників науковців (Кулик М., Шумаєва І.);

6. Організація діяльності *Scientometrics Club* в онлайн-форматі через сервіси віддалено доступу Tims, Google Meet з метою підвищення рівня обізнаності викладачів та аспірантів з питань наукометрії: *відеолекторій, онлайн тренінги, онлайн консультування* (Кулик М., Шумаєва І., Журавель Н., Самофал О.);

7. Створення *бібліографічних посібників*:

– *бібліографічний каталог* «Особиста бібліотека академіка права, професора Василя Тація у фонді Наукової бібліотеки Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» серії «У подарунок Університету» (Самофал О., Жуковска М.);

– нова редакція *біобібліографічного покажчика* «Гордон Володимир Михайлович, 1871–1926» серії «Представники харківської правничої школи» (вип. 1, 2013) до 150 річчя від дня народження вченого, правознавця, академіка (25.10.1871 – Самофал О., Жуковска М.);

– поточна редакція *електронного бібліографічного видання* «Вчені, співробітники та студенти Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого – кавалери і лауреати державних нагород, національних та регіональних премій, конкурсів» (Самофал О., Журавель Н.);

– підготовка *списків рекомендованої літератури* до нових сертифікатних освітніх професійних програм та навчальних дисциплін;

8. Реалізація *Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року* (Указ Президента України від 30.09.19 № 722/2019):

«ЦСР-4 «Якісна освіта»

– *івент-хол* «Academic IQ. Академічна доброчесність та якість освіти» (спільно з Комісією з академічної етики НЮУ ім. Ярослава Мудрого, травень – Брагінська В.);

– *інфодайджест* «Монографії вчених Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого 2020 року» до Дня науки в Україні (15.05.2021– Журавель Н.);

– *прес-кліпінг* «Національний юридичний університет ім. Ярослава Мудрого в публікаціях 2021 року» до Дня університету (19.11.2021 – Щабельник В.);

– *бюлетень нових надходжень* (6 разів на рік – Брагінська В.);

«ЦСР-5 «Гендерна рівність»

– *лонгрід* «Правове становище жінки в аспекті гендерної рівності» до міжнародного дня боротьби за ліквідацію насильства щодо жінок (25.11.2021 – Щабельник В.);

«ЦСР-16 «Доступ до правосуддя для всіх»

– *онлайн презентація* [«Затвердження в Україні ідеалів свободи, національної гідності і демократії»](#) до Дня Соборності України (22.01.2021 – Журавель Н.);

– *лонгрід* «Вони захищали українську державність» до Дня пам'яті Героїв Крут (29.01.2021 – Щабельник В.)

– *бібліотека книжкових відеооглядів* «Скарбничка права Стародавньої Грузії» (Грузія – всесвітня столиця книги 2021) до Всесвітнього дня книги та авторського права (23.04.2021 – Брагінська В. спільно з каф. історії держави і права України та зарубіжних країн);

– *онлайн експозиція* «Конституція України – правова основа життєдіяльності суспільства і держави» до 25-річчя від дня ухвалення Верховною Радою Конституції України (28.06.1996 – Журавель Н.);

– *бібліомікс* «Державна грошова одиниця України» до 25-річчя від дня введення в обіг національної грошової одиниці – гривні (02.09.1996 – Журавель Н.);

– *календар пам'ятних дат* «Вчені-правознавці – ювіляри 2022 року» до Дня юриста (08.10.2021 – Щабельник В.);

– *інтерактивна виставка* «Конституційний Суд України на захисті прав і свобод людини та основ демократії» до 25-річчя заснування Конституційного Суду України (16.10.1996 – Жуковська М.);

– *інтерактивна виставка* «Незалежна Україна: історичний дискурс» до 30-річчя від дня ухвалення Верховною Радою України Акта проголошення незалежності України (24.08.1991) та проведення Всеукраїнського референдуму на підтвердження незалежності України (01.12.1991 – Щабельник В.);

9. Партнерство у національному проєкті «Дія. Цифрова освіта».

Організація та проведення інформаційно-бібліографічних заходів з цифрової грамотності студентів у міні-студії «*Cyfra_Library*» (Цифрова бібліотека): *інформаційний брифінг, бібліографічний консалтинг, день інформації* (Брагінська В., Щабельник В., Самофал О.).

10. Промоційні матеріали у соціальних мережах *Facebook* і *LinkedIn* (Брагінська В., Щабельник В.).

VI. ОБСЛУГОВУВАННЯ КОРИСТУВАЧІВ

У 2020 р. загальна кількість користувачів за єдиним обліком склала 12940.

В умовах дистанційного навчання та карантину, відбулося зниження показників: відвідування бібліотеки на 42,6 % – 159310 (2019 р. – 374080) та книговидачі на 59,5 % – 424045 (2019 р. – 712355).

Під час карантину та вимушеного простою у бібліотеці змінено повсякденні функції і послуги в обслуговуванні віддалених користувачів:

– у практику діяльності бібліотеки з обслуговування студентів введено новий сервіс доставки книжок через «Нову пошту» (за власний рахунок читачів);

– продовження роботи з оновлення й поповнення ресурсу «Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс (СЕНМК)» електронними текстами навчально-методичних посібників, хрестоматій, наукових статей, монографій учених Університету відповідно до навчальних дисциплін та сертифікатних освітніх програм;

– у соціальних мережах (Facebook, Instagram, Telegram) та сайті бібліотеки здійснювалось інформування учасників освітнього процесу про зміни в роботі НБ, коригування правил обслуговування й графіків прийому підручників тощо.

VIII. КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКА РОБОТА

Проведення культурно-просвітницьких заходів змістилося переважно у дистанційний формат:

– проведення онлайн заходів, зокрема: Всеукраїнський урок «Права людини у сучасному світі» пройшов за участю учнів та вчителів загальноосвітніх шкіл міст Запоріжжя, Кривого Рогу, Миколаєва, Сум, Харкова (Google Meet); VI-ті Харківські міжнародно-правові читання, присвячені пам'яті відомих професорів міжнародного права М. В. Яновського і В. С. Семенова «75 років Організації Об'єднаних Націй» (Zoom); відеопрезентація курсантів Інституту підготовки юридичних кадрів для СБУ до Всеукраїнського флешмобу відеочитань поезії української поетеси Ліни Костенко та ін. (Додатки № 1, 4).

– віртуальні виставки і онлайн огляди створювались у програмі videoshow;

– створення go-working простору, використання всіх локацій і зон обслуговування НБ дозволило проводити різноманітні заходи та відвідування бібліотеки користувачами з додержанням карантинних обмежень;

– культурно-просвітницькі заходи організовувалися й проводилися разом із кафедрами, деканатами, студентським сенатом, радою молодих вчених тощо: оглядові екскурсії, тематичні виставки, вечори, зустрічі із видатними людьми, презентації, диспути, судові дебати та ін. (Додатки № 2–5);

НБ є осередком університетських комунікації та базою для проведення партнерських заходів різних рівнів, які **підвищують імідж бібліотеки як інформаційного центру обслуговування користувачів** (науково-практичні конференції, семінари, круглі столи, читання, дебати, відкриті лекції, зустрічі, дискусії, тренінги, майстер-класи, інтерактивні уроки, правові флешмоби тощо).

Університет та НБ утворюють інноваційний workspace й архітектурно-ландшафтні локації як вільні майданчики для генерації освітньо-наукових ідей.

У Навчально-бібліотечному комплексі успішно діє коворкінг-майданчик для родинного читання «Читаємо разом».

Проведено онлайн-презентацію проектів на облаштування нового коворкінг-простору та переобладнання читальної зали у центральному корпусі Університету.

Плануємо у 2021 р.

1. Долучитися до акції "Читай_досягай!" і поділитися книгами, які формують свідомість і впливають на життя й професійний розвиток особистості (розказати про книги, які рекомендуєте прочитати друзям, студентам та колегам за допомогою соціальних мереж). Акція має продемонструвати взаємозв'язок між читанням та життєвими здобутками і заохотити читати більше книг, щоб досягати нових звершень!

2. Поширити екологічну складову у діяльності бібліотеки, як провайдера освіти для сталого розвитку через партнерство із Всеукраїнською громадською організацією «Жива планета» (рух "Зелені бібліотеки" в Україні).

3. Традиційний університетський конкурс «Читач року» (можливо в онлайн форматі). Збереження та розвиток традицій читання, спонукання університетської спільноти до більш активного відвідування НБ і користування її ресурсами, активізація навчально-пізнавальної й самостійної роботи – у тренді діяльності бібліотеки.

4. Підготувати мультиресурс «Бібліотека книжкових відеооглядів "Скарбничка права Стародавньої Грузії"» (Грузія – всесвітня столиця книги 2021) (квітень; спільно з кафедрою історії держави і права України та зарубіжних країн).

5. План культурно-просвітницьких заходів НБ див. *Додаток № 6.*

ІХ. АВТОМАТИЗАЦІЯ БІБЛІОТЕЧНИХ ПРОЦЕСІВ

Відділ інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення НБ виконував роботи згідно плану, але у зв'язку з вимушеним простоем під час адаптивного карантину відбулося зменшення окремих показників діяльності

(сканування та конвертування рідкісних видань, наповнення університетського репозитарія та ін.).

У зв'язку з переходом на дистанційне навчання студентів та віддалену роботу працівників бібліотеки організовано:

- доступу до АБІС ІРБІС з домашніх персональних комп'ютерів;
- удосконалено можливості використання хмарних технологій на базі Office 365, G-Suite (Google Docs, Meet та ін.), упроваджено онлайн-сервіс з документообігу для оперативного вирішення поточних та перспективних завдань діяльності бібліотеки в умовах карантину; використовувалися хмарні ресурси та сервіси Microsoft Office 365 для осучаснення процесів внутрішніх інформаційних комунікацій (хмарний документообіг, OneDrive, Teams, Sway, Forms та ін.);
- сповіщення студентів про наявні заборгованості по книжкам за допомогою інформаційної платформи бібліотеки на базі Sites Google;
- онлайн консультування «Як надіслати статтю до Електронного архіву-репозитарію»;
- в рамках проекту «Смарт-бібліотека» на сервісі Google Sites створено віджет-ресурс «Наукометрія. Бібліометрія» (реалізація мети «Наука у гаджетів»);
- систематичне редагування ресурсу «Бібліометричні профілі науковців Університету»;
- створення інфографічних матеріалів і тематичних ілюстрації (Social Media Marketing), щоб привернути увагу користувачів до бібліотечних фондів, цікавих заходів, творчих об'єднань; стати необхідним, привабливим, мобільним посередником в отриманні якісного цифрового контенту за допомогою соціальних мереж (*Facebook, LinkedIn, Telegram, Instagram*). Завдяки оригінальності і змістовності інфоматеріалів бібліотека збільшила свою популярність у соціальних мережах. На сторінку бібліотеки в Інстаграм підписано 1 550 користувачів, які переглянули публікації 37 100 разів. Фейсбук має 2488 підписчиків;

– відкрито Телеграм-канал «Наукова бібліотека НЮУ ім. Ярослава Мудрого» для віддаленого сповіщення про новини та заходи бібліотеки. На канал підписано 284 особи. За рік канал має близько 60 000 переглядів.

Проведено моніторинг наявного технічного обладнання (104 ПК). Здійснено контроль працездатності та технічного стану персональних комп'ютерів, профілактичний та поточний їх ремонт.

Продовжено роботу зі створення електронних копій раритетів історико-правової тематики, що вийшли друком у 19–20 ст. Протягом 2020 р. оцифровано 317 документів (38 книжок, 279 авторефератів) загальною кількістю 23090 сторінок.

Застосовується *інноваційна технологія сканування за допомогою METIS EDS ALPHA* (сканер формату А3 для оцифрування книг і документів з обмеженим кутом розкриття) у формуванні нової бази «Законодавство України 1917–1945 рр.», яка розкриває зміст «Збірників узаконень та розпоряджень Робітничо-Селянського Уряду України». Сьогодні у базі розміщено 1518 документів з посиланнями на повні тексти. Планується продовження наповнення та представлення бази на платформі Web-Ipbis для онлайн доступу користувачів.

Здійснювалось конвертування скан-копій книжок та завантаження на хмарний ресурс PDF-файлу для подальшого розміщення у АБІС «Ipbis».

На новому книжковому безконтактному сканері ScanSnap SV600 (подарунок від бізнесмена та мецената Романа Катеринчика, Харківський ІТ-Кластер) розпочато поцифрування трьох рукописних видань: Даневский В. П. Уголовное право (Харків, 1891); Станиславский А. Г. Записки римского права (Харьков, 1861); Раевский А. А. Конспект по полицейскому праву. Общая часть (Харків, 1904).

Робота з сервером Навчально-бібліотечного комплексу (НБК)

Для безперебійної роботи серверного обладнання проводилась профілактичні огляди, підтримка робочого стану, програмного забезпечення, обслуговування віртуальних операційних систем, їх перевірка на наявність вірусів, аналіз інформації з лог-файлів про виникаючі проблеми.

Забезпечення працездатності та редагування Електронного каталогу (ЕК) бібліотеки в АІБС “Ірбіс”: виправлення орфографічних та друкарських помилок; доповнення записів посиланнями на повні тексти в мережі Інтернет; редагування полів “посилання/зовнішній об’єкт” у записах, що містять застарілу інформацію (відредаговано 26 000 записів).

Здійснювався технічно-програмний супровід та адміністрування баз даних Автоматизованої бібліотечної системи «Ірбіс» з метою підтримки їх актуального стану, зберігання, регулярного страхового копіювання інформації. Для прискорення процесу реєстрації нових читачів у звітному році був реалізований процес конвертації даних разом з фотографіями з бази «Абітурієнт» до бази «Читач». Щоквартально проводиться адміністрування та повна реорганізація баз даних з переіндексацією словників.

Електронний архів-репозитарій eNULAUIR – у 2020 році розміщено 1300 наукових робіт, загальний обсяг – 17400 документів (записів). За даними Google Analytics впродовж року зафіксовано 349 750 переглядів. Для усунення проблем індексації записів системою Google Scholar було відредаговано прізвища авторів мовою оригіналу (близько 12 000 записів).

Придбано та надано доступ до: міжнародних наукометричних баз Web of Science; Scopus; інформаційно-правової системи ЛІГА:ЗАКОН; сайту видавництва ТОВ «Центр учбової літератури»; сервісу автоматичного оформлення бібліографічних посилань і створення списків використаних джерел Grafiati. Тестовий доступ до колекції журналів видавництва Wiley.

Планується у 2021 р.

1. Продовження адаптування бібліотечного середовища, для віддаленої роботи з читачами та науковцями за допомогою популярних соціальних меседжерів (WhatsApp, Zoom, Meet, Skype та ін.).

2. Наповнення бази «Законодавство України 1917-1945» та часткове представлення ресурсу» на платформі Web-Ірбіс для онлайн доступу користувачів.

3. З метою підвищення конверсії бібліотечного сайту планується аудит його ресурсів та баз даних; підготовка нової версії сайту (оптимізація, мобільна версія, реєстрація у пошукових системах і системах індексації).

4. Провести повний аудит платформи DSpace та серверу (налаштування, оптимізація, оновлення).

Х. НАУКОВО-ДОСЛІДНА ТА НАУКОВО-МЕТОДИЧНА РОБОТА

Відповідно до наказу ректора Університету від 30.10.2019 р. № 426-К відбулися зміни у штатному розкладі НБ. З 1 січня 2020 р. ліквідовано науково-методичний відділ із скороченням відповідних посад (зав. відділу та 2 бібліотекаря). У зв'язку з цим, заходи з науково-дослідної та науково-методичної роботи функціонально були закріплені за іншими відділами бібліотеки під керівництвом директора бібліотеки та завідуючих відділів.

В умовах епідемії COVID-19 під час карантину НБ НЮУ ім. Ярослава Мудрого переглянуто підходи, форми, засоби здійснення науково-дослідної і науково-методичної роботи.

Упроваджено онлайн-сервіс з документообміну та оперативного вирішення поточних і перспективних завдань діяльності бібліотеки в умовах карантину; використовувалися хмарні ресурси та сервіси Microsoft Office 365 для осучаснення процесів внутрішніх інформаційних комунікацій (хмарний документообіг, OneDrive, Teams, Sway, Forms ті ін.).

Проведено робочі наради з працівниками бібліотеки за допомогою Google Meet з питань: вивчення кращого досвіду роботи в карантинних умовах; впровадження нововведень щодо віддаленого обслуговування користувачів; своєчасне реагування та управління інноваційними змінами; самоосвітні заходи з підвищення кваліфікації. За допомогою взаємодії між учасникам науково-методичної роботи організовано робочий мікроклімат, який стимулював обмін думками, генерацію ідей, своєчасне прийняття рішень.

Партнерство у проєкті Міністерства цифрової трансформації України «Дія. Цифрова освіта»: популяризація проєкту та участь у створенні *карти*

*партнерських хабів*²⁸, щоб українці дізналися про освітні можливості у своєму населеному пункті.

Участь у проєкті Української бібліотечної асоціації зі створення *бібліотечного онлайн-сервісу – Путівник бібліотеками України «Бібліотека для тебе – Library for you»*²⁹ (веб та мобільна версія), який орієнтує щодо бібліотек у всіх населених пунктах України та надає інформацію про бібліотечні послуги, що дозволить кожному мешканцю України та її гостю обрати бібліотеку відповідно до його потреб.

Головними складовими управлінської діяльності було визначено:
Продукт – Результат – Довгостроковий ефект – Формат спільної дії.

Участь НБ у міжнародних та всеукраїнських науково-практичних заходах:

– *круглому столі, присвяченому 215-тій річниці відкриття бібліотеки Імператорського Харківського університету, урочистому нагородженні переможців професійного щорічного конкурсу «Бібліотекар року – 2019» Харківського методичного об'єднання бібліотек ЗВО III-IV рівнів акредитації (30.01.2020, ЦНБ ХНУ ім. В. Н. Каразіна);*

– *засіданні секції науково-методичної та науково-дослідної роботи Харківського обласного відділення (філії) ВГО «Українська бібліотечна асоціація» (27.01.2020, ХДНБ ім. В.Г. Короленко);*

– *вебінарі «Академічна доброчесність для закладів вищої освіти» команди проєкту «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність» (03.04.2020, Рада Міжнародних наукових досліджень та обмінів IREX, Посольство США та Посольство Великої Британії в Україні у партнерстві з Академією української преси та за підтримки Міністерства освіти і науки України);*

– *вебінарі «Як організувати віддалену роботу колективу університетської бібліотеки в умовах невизначеності?» (29.05.2020, НТБ ДНУЗТ ім. акад. В. Лазаряна, Секція університетських бібліотек УБА);*

– *міжнародній онлайн-конференції «University Library at a New Stage of Social Communications Development» Topic 2020 «Open Science, Open Access and Open Educational Resources: New Opportunities for Libraries (Відкрита наука, відкритий доступ і відкриті освітні ресурси: нові можливості для бібліотек)» (08–09.10.2020, НТБ ДНУЗТ ім. акад. В. Лазаряна, м. Дніпро, сертифікат: Кулик М.);*

²⁸ URL: <https://osvita.diiia.gov.ua/hubs> (дата звернення: 22.01.2021).

²⁹ URL: <https://lib4you.org.ua/libraries/naukova-biblioteka-naczionalnogo-yurydychnogo-universytetu-imeni-yaroslava-mudrogo> (дата звернення: 22.01.2021).

– *XI Львівський міжнародний бібліотечний форум* (15–20.2021, ВГО «Українська бібліотечна асоціація»; сертифікат: Бова І.);

– *XXIII Всеукраїнській (з міжнародною участю) дистанційній науково-практичній конференції «Короленківські читання 2020»* за темою «Бібліотеки, архіви, музеї: історичний досвід та актуальні тенденції розвитку», присвяченій 190-річчю від часу заснування ХДНБ ім. В. Г. Короленка (22.10.2020, сертифікати доповідача: № 0184-2020 Брагінська В., № 0235-2020 Щабельник В.)

– *опитуванні Міністерства освіти і науки на тему «Використання ресурсів електронних баз даних у науковій та інноваційній діяльності»* (22.10.2020, заповнено анкету: Самофал О., Кулик М.);

– *VIII-й науковій онлайн-конференції «Наукова комунікація в цифрову епоху» (#SCDA20)* (22–23.10.2020, НБ та Центр наукометрії та цифрової підтримки досліджень НаУКМА, ГО «ЕЛБУКР», УкрІНТЕІ, м. Київ, сертифікат: Кулик М.);

– у межах другого циклу *дистанційної конференції «Бібліотека I покоління: виклики, проєкції, очікування»*: *майстер-класі* вченого-методолога української школи репутаційного менеджменту, проф., д-ра екон. наук, віце-президента Української PR-ліги, кер. Агентства PR-Service *Олени Дерев'яно* «Сучасна бібліотека і репутаційний менеджмент»; *круглому столі «Покоління "Z" та покоління "A" – завдання для бібліотек»* (03.12.2020, ЦНБ ХНУ ім. В.Н. Каразіна);

– *VII Міжнародний науковий семінар «Ad fontes: наукові дослідження книжкових пам'яток та рідкісних видань»* (3.12.2020, ZOOM, on-line);

– *XX-й Міжнародній дистанційній науково-практичній конференції «Менеджмент вузівських бібліотек»* за темою «Бібліотека в цифровому середовищі університету: формуємо майбутнє сьогодні» (8–9.12.2020, НБ БНТУ, ФБ БГУ, м. Мінськ);

– *вебінарі «Розбудова Мережі хабів цифрової освіти»* (10.12.2020, УБА);

– *онлайн-засіданні робочої групи бібліотек-учасниць корпоративного проєкту «Соціальні комунікації: зведений каталог надходжень до бібліотек Харкова»* (22.12.2020, ХДНБ ім. В.Г. Короленко).

У 2020 році фахівцями бібліотеки підготовлено та опубліковано наукових статей, тез – 3 (кількість виступів – 2). За даними Google Академія індекс Гірша (h) Наукової бібліотеки складає – 4; показник цитувань праць співробітників – 86.

Список публікацій

1. Брагінська В. В. Роль соціальних мереж у позиціюванні бібліотек (досвід роботи Наукової бібліотеки Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого) [Електронний ресурс] / **В. В. Брагінська, В. В. Щабельник** // Короленківські читання 2019. Бібліотеки, архіви, музеї: інноваційні моделі розвитку : матеріали та тези доп. і повідомл. XXII Всеукр. (із міжнар. участю) наук.-практ. конф., 24–25 жовт. 2019 р., м. Харків. – Харків, 2020. – С. 111–115. – URL: https://ru.calameo.com/read/0006329459df7f7aff5d1?fbclid=IwAR1tDWFyqijai3LjliP4xiI1YsPj6vKD8oB91eJIN2DcBXDRY0TyucE_inQ (дата звернення: 10.12.2020).

2. Брагінська В. В. Інформаційно-бібліографічний сектор науково-бібліографічного відділу наукової бібліотеки університету в умовах карантину [Електронний ресурс] / **В. В. Брагінська, В. В. Щабельник** // Короленківські читання 2020. Бібліотеки, архіви, музеї: історичний досвід та актуальні тенденції розвитку : матеріали та тези доп. і повідомл. XXIII Всеукр. (із міжнар. участю) дистанц. наук.-практ. конф., присвяч. 190-річчю від часу заснування ХДНБ ім. В. Г. Короленка, м. Харків, 22–23 жовт. 2020. – Харків, 2020. – URL: https://padlet.com/nmr_hdnb/pfdltqtnw2q0 (дата звернення: 10.12.2020).

3. Пасмор Ю. В. Інформаційні технології та ресурси open science: бібліометричне, наукометричне баченням / Ю. В. Пасмор, **М. М. Кулик** // Право та інновації. – 2020. – № 3. – С. 24–33.

Плануємо у 2021 р.

– *біо-бібліометричне дослідження «Юридичні колекції дисертацій XIX – початку XX ст. з бібліотечних зібрань НБ НЮУ ім. Ярослава Мудрого»* (впродовж року; сектор відділу зберігання фондів і ресурсів, відділ технологій та комп'ютерного забезпечення);

– *науково-бібліографічні дослідження зі створення каталогу «Особиста бібліотека академіка права, професора Василя Тація у фонді Наукової бібліотеки Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» серії «У подарунок Університету»* (впродовж року; інформаційно-бібліографічний відділ, відділ зберігання фондів і ресурсів);

– *продовжити фондові дослідження з формування наукової тематичної колекції «Праці теоретиків Харківської правничої школи»* (впродовж року; відділ зберігання фондів і ресурсів).

– опублікувати наукові статті, тези за темами наукових досліджень (2);

– участь у міжнародних, всеукраїнських науково-практичних конференціях, круглих столах та регіональних корпоративних проектах (очно та онлайн);

Х. ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

Під час карантину активізувалася робота щодо участі у заходах з питань професійного зростання, самоосвіти, вивчення досвіду роботи інших бібліотек. Працівники НБ взяли участь у:

– *вебінарі для бібліотекарів «Проект «Дія: Цифрова освіта» за участі заступниці Міністра цифрової трансформації з питань євроінтеграції Валерії Іонан (21.01.2020, Самофал О., Брагінська В., Журавель Н., Щабельник В.);*

– *серії онлайн-семінарів BrightTALK: «Поясніть дані: від чого до чого (застосування ресурсу Tableau для візуалізації даних)» (20.01.2020), «Як отримати аналітику самообслуговування з керованим рівнем обслуговування даних (використання ресурсу Denodo)», «Огляд наукометричної бази Scopus» (6, 12.02.2020, сертифікати: Кулик М.);*

– *серії онлайн-семінарів Web of Science Group та A Clarivate Analytics company «Ресурси Web of Science Group Analytics для ефективної наукової діяльності та їх аналіз» (22–24.01.2020, сертифікат: Кулик М.);*

– *вебінарах Researcher Academy компанії Elsevier «Написання переконливого супровідного листа для вашого рукопису», «Як перетворити тези у статтю» (30.01.2020, сертифікат: Кулик М.);*

– *глобальному тестуванню на Національній онлайн-платформі з цифрової грамотності «Дія. Цифрова освіта» (08.02.2020, Брагінська В.; 10.02.202, Щабельник В.; рівень володіння цифровими навичками – високий);*

– *онлайн-курсі EdEra (студія онлайн-освіти) «Академічна доброчесність» (09.02.2020, сертифікати: Брагінська В., Щабельник В., Журавель Н.);*

– *вебінарі «Створюємо актуальний контент: практичні поради для бібліотек!» (27.02.2020, Харківське обласне відділення (філія) УБА, Дистанційна Академія ВГ «Основа»; ХДНБ ім. В. Г. Короленка, сертифікат ДК-БКСКК № 0003597: Щабельник В.);*

– *онлайн-курсі від All Digital Week “Знай, умій, використовуй!” на базі кафедри системи інформації НТУ «ХП», а саме вебінарах: «Мультидисциплінарні ресурси: пошук, аналіз та систематизація інформації», «Цифрові компетенції в Україні та Європі», «Формування образу вченого в інформаційному просторі», «Ефективні презентації» (23–29.03.2020, сертифікати: Брагінська В., Щабельник В.);*

– *онлайн-курсі «Інтерактивні засоби в онлайн освіті» (03.04.2020, кафедра системи інформації НТУ «ХП»; сертифікати: Брагінська В., Щабельник В., Жуковська М.);*

– *вебінарі компанії «Наукові публікації – Publ.Science» «Основи Web of Science. Проблематика самостійної публікації» (07.04.2020, Кулик М.);*

– *онлайн-курси «Ефективні презентації»* на платформі Спільноти для навчання та викладання “Вище” GoHigher.org від експертки і практикуючого тренера у сфері візуалізації інформації та розвитку презентаційних/комунікаційних проєктів для бізнесу та НГО Дзвенислави Новаківської (09.04.2020, сертифікати: Брагінська В., Щабельник В., Жуковська М.);

– *онлайн-курси «Діджитал-комунікації»* на платформі Спільноти для навчання та викладання “Вище” GoHigher.org в рамках програми ЄС для підтримки внеску культури в соціально-економічний розвиток шести країн Східного партнерства «Культура і креативність» (13.04.2020, сертифікати: Брагінська В. Щабельник В., Жуковська М.);

– *онлайн-лекції зав. відділу довідково-інформаційного обслуговування НБ Білорусі Олени Тулушової «Практика віртуального інформаційно-бібліографічного обслуговування»* в межах міжнародного співробітництва Білоруського державного університету культури і мистецтв та Маріупольського державного університету (15.05.2020, Брагінська В., Щабельник В., Самофал О.);

– *круглому столі «Якою має бути сучасна бібліотека?»* (11.06.2020, Харківський прес-клуб; Бова І. В.);

– *вебінарі видавництва Elsevier «Бібліотекарі Університету Дербі формують культуру досліджень»* (08.10.2020, Кулик М.);

– *серії вебінарів від Clarivate Analytics: «Вступ до наукометрії»; «Референс-менеджер EndNote: швидке оформлення публікацій без помилок»; «Профілі автора: створення, корегування, можливості»* (12–16.10.2020, сертифікат: Журавель Н.);

– *онлайнове мережування молодих бібліотекарів Української бібліотечної асоціації* (22.10.2020, Коваль Д.);

– *міжнародній вікторині компанії Clarivate «ЗНАТОКИ RSCI», присвяченій світу наукових публікацій RSCI на платформі Web of Science* (16.11–25.12.2020, Кулик М.);

– *всеукраїнському флешмобі для бібліотекарів і користувачів бібліотек (УБА): Національний тест на цифрову грамотність проєкту «Дія. Цифрова освіта»* (17.11.2020, тестування: Брагінська В., Журавель Н., Щабельник В., Кулик М.);

– *веб-семінарі компанії Enago.Academy «Ефективне використання академічних і соціальних мереж для підтримки вашої публікації»* (18.11.2020, Кулик М.);

– *вебінар «Project Outcome: Оцінка ефективності бібліотечних послуг (досвід бібліотек США)»* (08.12.2020, ГО «Запорізька бібліотечна асоціація», інформресурсний центр «Вікно в Америку» (Запоріжжя); Лук’яненко Л.);

– *вебінарах компанії BrightTALK: «Щодо застосування ресурсу Tableau для візуалізації даних»; «Як отримати аналітику самообслуговування з керівним рівнем самообслуговування даних (застосування ресурса denado)»; «Огляд по Scopus»; «Пошук інформації у Scopus»; «ScienceDirect – можливості у відкритому доступі»; «Крім цитування: PlumX Metrics інтегрується з інструментальними панелями Digital Commons»; «Профіль автора у Scopus»; «Секрети Scopus: дослідження ключових слів» (впродовж року – Кулик М., отримано сертифікати);*

– *вебінарах та онлайн-семінарах компанії Clarivate щодо ресурсів платформи Web of Science (щомісячно – Кулик М., отримано 22 сертифіката);*

– *вивченні освітніх онлайн-матеріалів за темами: «Librarian best practices for uninterrupted access to research & education» (щодо дистанційної роботи бібліотек за кордоном); «Open science tools for discovering, promoting and sharing research» (щодо відкритих джерел наукових досліджень); «Simplifying Cloud Architectures with Data Virtualization» (щодо ресурсу з віртуалізації даних Denodo) (впродовж року – Кулик М.).*

Плануємо у 2021 р.

1. *Професійний онлайн-Хакатон «Рецепція бібліотечного досвіду: від ідеї до втілення» (березень, в Google Meet; спільно з бібліотекою Полтавського юридичного інституту НЮУ ім. Ярослава Мудрого).*

2. *Івент-хол «Academic IQ. Академічна добродесність та якість освіти» (травень; інформаційно-бібліографічний відділ спільно із Комісією з академічної етики НЮУ ім. Ярослава Мудрого).*

3. *Круглий стіл «Новий формат молодіжного читання: необхідність чи неминучість» (жовтень; відділ обслуговування спільно з Харківською обласною бібліотекою для юнацтва).*

4. *Відкритий діалог «Стратегічний менеджмент у бібліотеці: як побудувати ефективну систему залучення та розвитку персоналу» (листопад; спільно з кафедрою економічної теорії).*

5. *Наради, професійні дискусії, блиц-презентації, тренінги, майстер-класи: «Управління фондами бібліотечних зібрань та юридичних колекцій»; «Креативність, як щоденна робота»; «Ментор, креатор – провідники у світі бібліотечних інновацій» (впродовж року; спільно з Харківським обласним відділенням (філія) ВГО «Українська бібліотечна асоціація»).*

6. *Бібліотека книжкових відеооглядів «Скарбничка права Стародавньої Грузії»* (Грузія – всесвітня столиця книги 2021) (квітень; спільно з кафедрою історії держави і права України та зарубіжних країн).

7. *Цикл майстер класів «Ребрендинг як стратегія успішного представлення бібліотечних ресурсів у соціальних мережах»* (лютий–березень; відділ обслуговування, відділ зберігання фондів і ресурсів).

XI. УПРАВЛІННЯ БІБЛІОТЕКОЮ

Головними складовими управлінської діяльності було визначено:
Продукт – Результат – Довгостроковий ефект – Формат спільної дії.

У структурі НБ:

5 відділів

- відділ комплектування та каталогізування;
- відділ зберігання фондів та ресурсів;
- інформаційно-бібліографічний відділ;
- відділ обслуговування;
- відділ інформаційних технологій та комп’ютерного забезпечення.

4 філії:

- № 1 (м. Харків, вул. Динамівська, 4);
- № 2 (м. Харків, вул. Пушкінська, 106);
- Полтавського юридичного інституту;
- Інституту управління і права (м. Київ).

У звітному році загальна кількість працюючих у бібліотеці – 47.

Повну вищу спеціальну освіту мають 45 працівників.

Управління процесами діяльності розповсюджується на всі керівні кадри бібліотеки: загальне – здійснює директор бібліотеки; функціональне – 1 заступник (вакантна посада); на рівні відділів – 5 завідуючих, 7 завідуючих секторами, 3 – головних бібліотекаря/бібліографа, 6 – провідних фахівців (управлінський апарат).

Управлінські процеси здійснювалися на основі використання колегіального та особистісного вирішення виробничих проблем (поточних та стратегічних) із подальшим їх погодженням (за необхідністю) з керівництвом Університету.

Протягом року проведено низку робочих нарад з питань (у т.ч. на платформі Google Meet): упровадження нововведень щодо віддаленого обслуговування користувачів; своєчасне реагування та управління інноваційними змінами під час карантину; самоосвітніх заходів із підвищення кваліфікації тощо.

У центрі управлінської діяльності в умовах карантину:

- організація та раціональна розстановка кадрів з урахуванням завдань, функціональних обов'язків та професійних компетентностей працівників;

- упровадження онлайн-сервісу з документообміну для оперативного вирішення поточних і перспективних завдань діяльності бібліотеки та використання хмарних ресурсів і сервісів Microsoft Office 365;

- осучаснення процесів внутрішніх інформаційних комунікацій (хмарний документообіг, OneDrive, Teams, Sway, Forms та ін.);

- забезпечення виконання працівниками оперативного надання дистанційних бібліотечних сервісів, ресурсів і послуг для віддалених користувачів;

- оптимальне використання майна, комп'ютерного обладнання та бібліотечного простору для ефективного управління процесами;

- організація заходів з охорони праці та протипожежної безпеки;

- організація роботи з вивезення та переміщення бібліотечних фондів і меблів.

ХІІ. ГОСПОДАРСЬКА РОБОТА

Господарська діяльність у бібліотеці була спрямована на покращення умов роботи працівників бібліотеки; створення комфортного, інформаційного середовища для праці студентів, викладачів, науковців; продовження

організаційних заходів щодо подальшої релокалізації книжкового фонду, перевезення до нового приміщення НБК та розміщення меблів.

Оновлено матеріали та документи про платні послуги, що надаються НБ.

Проведено інвентаризаційний облік наявного комп'ютерного обладнання.

Підготовлено до тендерних закупівель інформацію для виготовлення нового стелажного обладнання (Лихачовська меблева фабрика) з подальшим розміщенням на бібліотечних локаціях.

Закуплені ручні сканери штрихкодів для відділу обслуговування(2 шт.).

У рамках партнерської діяльності з Харківським ІТ-Кластером отримали новий книжковий безконтактний сканер ScanSnap SV600 та комп'ютерне обладнання до нього (від бізнесмена та мецената Романа Катеринчика).

Директор наукової бібліотеки

Н. П. Пасмор

Всеукраїнський урок «Права людини у сучасному світі»

Організатори: кафедра міжнародного права, Наукова бібліотека

Захід відкрив проректор з навчальної роботи Юрій Барабаш, який зазначив, що в Університеті стало вже традицією щорічне проведення заходів до Всеукраїнського тижня права, на яких основна увага приділяється пропагуванню таких ключових цінностей сучасного конституціоналізму, як верховенство права та права людини.

Онлайн зустріч модерували завідувач кафедри міжнародного права Володимир Стешенко та завідувачка відділу Наукової бібліотеки Ірина Бова.

З доповідями виступили: завідувач кафедри міжнародного права Володимир Стешенко – «Загальні положення про правовий захист прав дітей та підлітків» (доповідь-презентація); студентка факультету адвокатури, консультант Юридичної клініки Аліна Повх – «Еволюція прав людини» (презентація-вікторина).

У рамках заходу презентовано *віртуальну книжкову виставку* «Права людини» і *онлайн екскурсію* навчально-бібліотечним комплексом Університету.

Всеукраїнський урок об'єднав старшокласників Запоріжжя, Кривого Рогу, Миколаєва, Сум, Харкова.

Інформаційна година «Соборність – духовна сила української державності»

Курсанти 1 курсу інституту підготовки юридичних кадрів для СБУ взяли участь у бібліотечних заходах, в яких обговорювались *презентаційні матеріали* «Затвердження в Україні ідеалів свободи, національної гідності і демократії». Першокурсники переглянули документальні відеофільми та *історико-документальну експозицію* «Соборність України: історична спадщина й виклики часу».

У Науковій бібліотеці Університету вшанували пам'ять героїв Крут

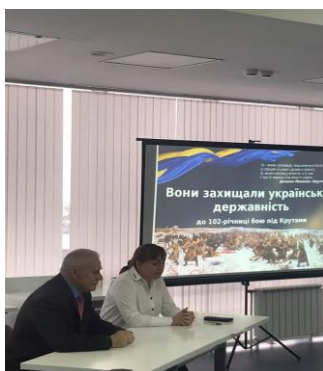
До Дня пам'яті героїв Крут в приміщенні навчально-бібліотечного комплексу Наукова бібліотека та кафедра культурології Університету провели *урок патріотизму «Крути – героїчна боротьба української молоді»* для курсантів I курсу Інституту підготовки юридичних кадрів для СБУ.

Модератор заходу завідувачка відділом бібліотеки Ірина Бова висвітлила історичний аспект подій січня 1918 року, зазначивши: «В історії будь-якого народу є події, які незважаючи на свою територіальну локальність, хронологічну нетривалість і відсутність на перший погляд масштабності, стають знаковими – повертають рух історії та стверджують нові цінності. В українській історії ХХ ст. такою подією є битва під Крутами».

Завідувач кафедри культурології Віктор Лозовой наголосив на тому, що бій під Крутами має важливе інтелектуально-патріотичне значення для

української колективної пам'яті та української ідентичності. Він закликав першокурсників вивчати історію України, намагатися не тільки її пізнавати, а й формувати власні судження щодо будь яких історичних подій та фактів.

Фотоматеріали, статті, історичні довідки, художні твори, спогади учасників бою презентувалися на історико-документальній експозиції «Велич і безсмертя героїв Крут». Також першокурсники переглянули документальні відеофільми та *віртуальну книжкову виставку* «Вони захищали українську державність».

Година пам'яті «Хто вмирає в боротьбі, у серцях живе навіки!»

З метою увічнення пам'яті та вшанування подвигу Героїв Небесної сотні, виховання у курсантів Інституту підготовки кадрів для СБУ почуття патріотизму і гордості за свою державу у Науковій бібліотеці проведено годину пам'яті. Під час заходу презентували *медіадайджест* «Небесна Сотня. Герої не вмирають...», *документальні відеофільми* про тих, хто став символом нескореності українського духу, хто ціною власного життя відстоював наше майбутнє та *книжкова експозиція* «Пам'яті Героїв небесної Сотні».

Презентація книги

Олександра Мамалуя «Воєнний щоденник (2014–2015)»

Наукова бібліотека імені Ярослава Мудрого отримала унікальний подарунок! Координатор Волонтерського руху Університету Валерій Оболенцев від імені Музею АТО (м. Дніпро) передав бібліотеці Університету колекцію видань, присвячених історії та сучасності України, що були подаровані музею їх авторами.

Велика частина книжок присвячена збройному конфлікту на Сході України, серед авторів і випускник Університету суддя Верховного Суду, учасник АТО Олександр Мамалуй (Воєнний щоденник (2014–2015)).

ХІІІ Шевченківські читання

«Ми чуємо тебе, Кобзарю, крізь століття...»

до 206 річниці від дня народження Тараса Шевченка

Організатори: Наукова бібліотека, Студентський сенат, кафедра культурології.

Студенти Харкова поринули в творчу спадщину великого Кобзаря. У заході взяла участь творча молодь Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, Харківського національного медичного університету та учениця Харківського ліцею № 107.

Модераторами виступили доцент кафедри культурології Василь Пивоваров та випускниця Університету Катерина Чижик.

Зустріч відкрив завідувач кафедри культурології Віктор Лозовой, який зазначив, що Шевченків геній в усі часи надихав народ на боротьбу за незалежність України та за її душу.

Голова Студентського сенату Крістіна Тверезовська привітала учасників і подякувала гостям з Харківського національного медичного університету за участь у заході, який 13 років тому був започаткований саме з ініціативи студентства.

Цьогорічна програма читань охоплювала великий спектр творчості геніального поета: від відомих поетичних творів до маловідомих сторінок життя. З доповіддю-презентацією «Тарас Шевченко: ніщо людське йому не чуже» виступили Тетяна Кожем'яко і Галина Михайлова (ІПЮК для СБУ); «Тарас Шевченко у світовій літературі» – доповідь Єлизавети Власової (ІПЮК для СБУ).

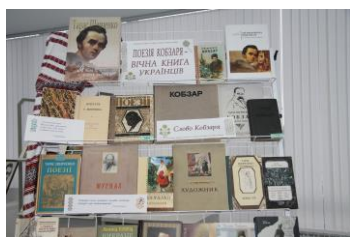
Пісня «По діброві вітер виє» у супроводі бандури пролунала у виконанні Ольги Демчик і Вікторії Дворник (ІПЮК для СБУ). Театр одного актора продемонструвала Анастасія Сметаніна (ІПКЮ) бездоганним читанням поеми «Відьма». «Лілея» звучала у виконанні Аліни Гавришок (ІПЮК для СБУ).

З різним темпераментом, але з неодмінною майстерністю читали вірші Т. Шевченка Михайло Скрипкін (ІПЮК для СБУ), Володимир Борздику (ІПЮК для СБУ), Владислав Кравцов (ІПЮК для СБУ), Микола Кривошлик (ІПЮК для СБУ), Олександра Капітула (МПФ), Інна Данилевська (МПФ), Анастасія Корецька (ХНМУ), Ірина Михайлова (ІПКЮ), Гулієв Ілгар Елхан (ІПЮК для СБУ), Дмитро Савченко (ІПЮК для СБУ), Ярослав Трусов (ІПЮК для СБУ), Михайло Коцар (ІПЮК для СБУ), Анастасія Корецька (ХНМУ), Поліна Богаєвська (Харківський ліцей №107).

До сліз проникливим було читання Юлії Бугай і Ірини Білоус (ІПЮК для СБУ) «Балада про дві душі» (автор Л. Легостаєва).

Авторські твори продекламували Олена Суркова (ХНМУ), Дарина Каріна (ХНМУ), Олександр Косенко (ВЮФ), Анастасія Храпська (ІПКЮ), Софія Омельченко (ХНМУ), Сергій Старина (ІПКЮ), Тетяна Колеснікова (ІПЮК для СБУ), Анна Сухопар (ІПКЮ).

Усі учасники XIII Шевченківських читань отримали грамоти.

Конкурс читців-декламаторів
«Поезія – це завжди неповторність...»
до Міжнародного дня рідної мови та
ювілею славетної поетеси Ліни Костенко

Кожен виконавець конкурсу читців-декламаторів, щоразу підтверджував істинність слів «Поезія – це завжди неповторність...»!

Ведучий конкурсу доцент кафедри культурології Василь Пивоваров розпочав захід поетичними рядками про значущість рідного слова в житті українця, про мову як джерело натхнення, вияв любові до України. У поетичному дійстві студенти демонстрували свою повагу до поетичного слова Ліни Костенко, рівень володіння художнім читанням, майстерність декламування, сценічну культуру читця. Родзинкою зустрічі стала *відеопрезентація* курсантів Інституту підготовки юридичних кадрів для СБУ до *Всеукраїнського флешмобу відеочитань поезії геніальної поетеси Ліни Костенко*. Переможці конкурсу, студенти Університету Ірина Михайлова, Аліна Пономаренко, Мушег Саргісян, Ельвіра Щемур отримали подарунки: збірку поезій Л. Костенко. Присутні ознайомилися з *книжковою експозицією* «Спілкуйся серцем – спілкуйся українською», присвяченій рідній мові.

**«Liber Amicorum Vyacheslav Komarov» –
Новий видавничий проект 2020, оригінальні рішення!**

У Науковій бібліотеці відбулася презентація видання, присвяченого знаному українському правнику, ученому, організатору вищої юридичної освіти, проректору Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, члену Міжнародної асоціації процесуального права В'ячеславу Комарову «Liber Amicorum Vyacheslav Komarov».

План
культурно-просвітницьких заходів НБ НЮУ ім. Ярослава Мудрого
на 2021 рік

1. Профорієнтаційна робота та правове виховання:

- екскурсійно-оглядова діяльність (протягом року);
- до Дня Університету тематичні заходи (17.11.21);
- до Всеукраїнського тижня права, до Дня захисту прав людини: цикл заходів (грудень):
 - Всеукраїнський урок «Права людини»;
 - шкільний правовий флешмоб;
 - до ювілеїв вчених-правознавців харківської правової школи цикл електронних персональних виставок-портретів (протягом року):
 - 100 років від дня народження Жерьобкіна В. О. (1921–2002), д-ра юрид. наук, проф. кафедри логіки НЮУ ім. Ярослава Мудрого (4.02.21);
 - 80 років від дня народження Жушмана В. П. (1941 р. н), канд. юрид. наук, проф. кафедри земельного та аграрного права НЮУ ім. Ярослава Мудрого (14.02.21);
 - 70 років від дня народження Бенедика І. В. (1951 р. н.), канд. юрид. наук, доц. кафедри теорії та філософії права, дир. Інституту прокуратури та кримінальної юстиції НЮУ ім. Ярослава Мудрого (28.04.21);
 - 90 років від дня народження Грошевого Ю. М. (1931–2013), д-ра юрид. наук, проф., акад. НАПрН України, віце-президента НАПрН України (10.11.21);
 - 90 років від дня народження Азімова Ч. Н. (1931–2002), д-ра юрид. наук, проф. кафедри цивільного права НЮУ ім. Ярослава Мудрого, академіка, чл.-кор. АПрН України (16.12.21).

2. Патріотичне виховання тематичні заходи:

- до Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав (15.02.21);
- до Дня Героїв Небесної Сотні віртуальна-виставка пам'ять “Герої не вмирають” (20.02.21);
- до Міжнародного дня визволення в'язнів фашистських концтаборів (11.02.21);
- до Дня пам'яті та примирення, Дня Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні (8.09.21-9.09.21);
- до Міжнародного дня сім'ї, Дня матері (15.09.21);
- до Дня української вишиванки (17.09.21);
- до Дня визволення Харкова від фашистських загарбників; до Дня міста Харкова (23.12.21);
- до Дня захисника України, Дня українського козацтва (14.10.21);
- до Дня Гідності та Свободи (21.11.21);
- до Дня пам'яті жертв голодоморів (27.11.21);
- до Дня Збройних Сил України (6.12.21);
- до 100-річчя подій Української революції 1917—1921 років та вшанування пам'яті її учасників (розпорядження Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2016 р. №77) (протягом року).

3. Десятиріччя української мови (2018–2027) (Указ Президента України № 156/2018) та підтримка розвитку і функціонування української мови як державної:

- до Міжнародного дня рідної мови, до 150-річчя від дня народження Лесі Українки (1871–1913), видатної української поетеси, громадської діячки (Постанова Верховної Ради України від 8 лют. 2018 No 2286- VIII) цикл заходів (21.02.21) (лютий):
 - конкурс читців-декламаторів «Я служила Україні»;
 - виставка-персоналія «Співачка долі народної»;

➤ до 207-річчя від дня народження Т. Г. Шевченка (1814—1861), українського поета, художника, мислителя цикл заходів (березень):

- XIV Шевченківські читання;
- віртуальний огляд «Шевченкіана у фондах наукової бібліотеки»;
- virtual art-exhibition «Життя Тараса Шевченка в картинах художників»;

➤ до Дня української писемності та мови цикл заходів (9.11.21):

- мовний брейн-ринг;
- Міжнародний мовно-літературний конкурс імені Тараса Шевченка та Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика;

➤ до 130-річчя від дня народження П. Г. Тичини (1891–1967), українського поета (11.01.21);

➤ до 150-річчя від дня народження В. С. Стефаника (1871–1937), українського письменника (Постанова Верховної Ради України від 18 черв. 2020 р. № 732-IX) (14.05.21);

➤ до 130-річчя від дня народження Ю. Клена (Освальда Бургардта) (1891–1947), українського письменника, перекладача, літературознавця, редактора, викладача (4.10.21);

➤ до 160-річчя від дня народження Дніпрової Чайки (Людмили Олексіївни Василевської) (1861—1927), української письменниці, драматургині (1.11.21);

➤ до 130-річчя від дня народження Михайла Афанасійовича Булгакова (1891— 1940), російського, українського письменника, драматурга, уродженця м. Києва;

➤ до 90-річчя від дня народження Г. М. Тютюнника (1931— 1980), українського прозаїка, лауреата Шевченківської премії 1989 р (5.12.21).

4. *Відзначення пам'ятних і знаменних дат, професійних свят* тематичні заходи:

- до Дня юриста;
- до Дня Національної поліції України;
- до Дня прокуратури України;

- до Дня працівників суду;
- до Дня адвокатури;
- до дня працівників дипломатичної служби;
- до Дня Служби Безпеки України;
- до Всеукраїнського дня бібліотек;
- до Дня знань;
- до 155-річчя від дня народження М. С. Грушевського (1866—1934), українського історика, письменника, громадського і політичного діяча (29.09.21);
- до 340-річчя від дня народження Феофана Прокоповича (1681—1736), українського прозаїка, поета, філософа (18.06.21);
- до 180-річчя від дня народження Христини Данилівни Алчевської (1841—1920), українського педагога-просвітителя (4.04.21);
- до 180-річчя від дня народження Михайла Петровича Драгоманова (1841—1896), українського філософа, публіциста, педагога, громадського діяча (6.09.21).

5. *Міжнародне десятиліття зближення культур 2013–2022* «Культура світу: яскраві імена» (оголошене резолюцією Генеральної Асамблеї ООН) цикл заходів:

- до Європейського дня мов (26.09.21);
- до Міжнародного дня ООН (24.10.21);
- до Міжнародного дня прав жінок і миру (8.03.21);
- до Міжнародного дня дарування книг (14.02.21);
- до 150-річчя від дня народження Генріха Манна (1871—1950), німецького письменника (27.03.21);
- до 200-річчя від дня народження Шарля Бодлера (1821—1867), французького поета (9.04.21);

- до 80-річчя від дня народження Б. С. Ступки (1941—2012), українського актора театру і кіно, лауреата Шевченківської премії 1993 р. (21.08.21);
- до 100-річчя від дня народження О. О. Левицького (1921—2012), українського композитора (22.09.21);
- до 110-річчя від дня народження Чеслава Мілоша (1911—2004), польського поета, прозаїка, перекладача, есеїста, літературознавця, дипломата, юриста, лауреата Нобелівської премії з літератури 1980 р. (30.06.21);
- до 210-річчя від дня народження Уїльяма Теккерея (1811—1863), англійського письменника (18.07.21);
- до 200-річчя від дня народження Гюстава Флобера (1821—1880), французького письменника (12.12.21);
- до 250-річчя від дня народження Вальтера Скотта (1771—1832), англійського та шотландського письменника, поета, історика (15.08.21);
- до 150-річчя від дня народження Теодора Драйзера (1871—1945), американського прозаїка, майстера реалістичної прози (27.08.21);
- до 140-річчя від дня народження Стефана Цвейга (1881—1942), австрійського письменника (28.11.21);
- до 200-річчя від дня народження Федора Михайловича Достоевського (1821—1881), російського письменника (11.11.21);
- до 220-річчя від дня народження Володимира Івановича Даля (1801—1872), російського лексикографа, етнографа, письменника (10.11.21);
- до 230-річчя від дня народження Франца Ксавера Вольфганга Моцарта (1791—1844), австрійського піаніста, композитора, диригента (26.07.21);
- до 210-річчя від дня народження Ференца Ліста (1811—1886), угорського композитора (22.10.21);
- до 140-річчя від дня народження Пабло Пікассо (1881—1973), іспанського та французького художника (25.10.21);

➤ до 310-річчя від дня народження Михайла Васильовича Ломоносова (1711— 1865), російського вченого, поета (19.11.21).

6. Партнерські заходи різних рівнів із студентськими ініціативами (студентське самоврядування, Юридична клініка, Ліга студентів, університетські гуртки), підрозділами університету (кафедри, інститути, факультети, Асоціація випускників, соціально-психологічна лабораторія, профкомами студентів та співробітників, прес-службою, газетою “Vivat Lex” тощо): конференції, семінари, круглі столи, читання, майстер-класи, відкриті лекції, дебати, конкурси тощо.

Наукова бібліотека
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
Бібліографічні покажчики, 2020 рік

1. **Василь Якович Тацій** : (до 80-річчя від дня народж. та 55-річчя наук.-пед. і громад. діяльності / Нац. акад. прав. наук України ; упоряд.: О. В. Петришин (відп. за вип.), В. С. Батиргарєєва, В. І. Борисов ; відп. за вип. О. В. Петришин. – Харків : Право, 2020. – 164 с. – (Біографія і бібліографія вчених-правознавців). – ISBN 978-966-937-859-0. – Тираж 300 прим. – Зі змісту: Список публікацій В. Я. Тація / [уклад. **О. І. Самофал**]. – С. 65–148.
2. **Вчені, співробітники та студенти Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого – кавалери і лауреати державних нагород, всеукраїнських та регіональних премій, конкурсів** [Електронний ресурс] : бібліогр. покажч. / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Наук. б-ка ; уклад.: М. Я. Жуковська, Н. М. Журавель, О. І. Самофал ; ред. Н. П. Пасмор ; інж. оформл. С. А. Шахова. – Електрон. текст. дані. – Харків, 2009. – Дата оновлення: 04.12.2020. – URL: http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=item&id=1670. – Назва з екрана.